

3

තම නිවස අවට වටපිටාව යහපත් ව පවත්වා ගැනීම

නිරෝගිමත් ජීවිතයක් ගතකිරීම සඳහා ඔබගේ නිවස අවට වටපිටාව යහපත් ව පවත්වා ගැනීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. භූමිය, ජලය, පස, ශාක, සත්ත්වයින් හා වායුගෝලය ඔබගේ නිවස අවට ස්වාභාවික පරිසරයේ ඇති මූලිකාංග වේ. මිනිසා දැනුමෙන් දියුණුවත් ම පරිසරයේ මූලිකාංග කෙරෙහි කරනු ලබන බලපෑම ද අධික වී තිබේ. මේ නිසා ඔබගේ නිවස අවට පරිසරයේ ද විවිධ ගැටලු පැන නැගී තිබෙන්නට පුළුවන. එබැවින් නිවස අවට පරිසරය යහපත් ව පවත්වා ගනිමින් පරිසරය සංරක්ෂණය කරගැනීමට දයක වීම ඔබගේ යුතුකමකි.

තම නිවස අවට වටපිටාවෙහි ඇති ස්වාභාවික මූලිකාංග හඳුනා ගැනීම හා අවට පරිසරය යහපත් ව පවත්වා ගැනීම පිළිබඳ ව අවබෝධයක් ලබා දීම මෙම පරිච්ඡේදයේ අරමුණ වේ.

භූමිය

පරිසරයේ මූලිකාංගයක් වන භූමිය, විවිධ අයුරින් ප්‍රයෝජනයට ගන්නා ආකාරය 3.1 රූපයෙන් දැක්වේ.

- පදිංචියට.
- කෘෂිකර්මාන්තයට.
- කර්මාන්තශාලා ඉදිකිරීමට.
- ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීමට.
- වාරිමාර්ග සඳහා
- බනිජ සම්පත් ලබාගැනීමට.
- නගර ඉදිකිරීමට.
- ගහකොළ පැවැත්මට.
- වන සතුන්ගේ පැවැත්මට.
- මාර්ග ඉදිකිරීමට.

3.1 රූපය

භූමිය සම්පතක් ලෙස ප්‍රයෝජනයට ගන්නා ආකාරය

ඔබගේ පාසල් භූමිය මෙන් ම ගෙවත්ත සැලසුම් සහගත ව සකස් කර විධිමත් ලෙස පරිහරණය කිරීමෙන් නිවස අවට වටපිටාව ද යහපත් ව පවත්වා ගැනීමට පුළුවන.

නිවස අවට භූමිය විධිමත් ව පරිහරණය කිරීම සඳහා පහත දැක්වෙන කරුණු කෙරෙහි ඔබගේ අවධානය යොමු කරන්න.

- පස සෝද යන ස්ථාන සොයා කානු කැපීම, ආවරණ හෝග වැවීම හෝ ගල්වැටි දැමීම
- දහයිසා, කොහුබත්, පිදුරු වැනි වැස්මක් යෙදීම.
- කොම්පෝස්ට් පොහොර වලක් සාදා මුළුතැන්ගෙයින් ඉවතලන ද්‍රව්‍ය, කොළ රොඩු එකතු කර පොහොර සාදා ගැනීම.

ඔබගේ නිවස අවට ප්‍රදේශයේ ඇති සම්පත් භාවිතයට ගැනීමේ දී පරිසරයේ විවිධ වෙනස්කම් සිදුවිය හැකි ය.

එවැනි වෙනස්කම් පරිසරයට හානි නොවන අයුරින් සිදු කිරීමට ඔබගේ අවධානය යොමුවිය යුතු ය.

3.2 රූපය
භූමිය විධිමත් ව පරිහරණය කිරීම

පැවරුම්

1. ඔබගේ ගෙවත්තේ හෝ පාසල් භූමියේ කොටසක් තෝරා ගෙන විධිමත් ව එම බිම් කොටස පරිහරණය කළ හැකි ආකාරය පිළිබඳ සැලැස්මක් සකස් කරන්න.
2. ගුරු උපදෙස් ලබාගෙන එම සැලැස්ම ක්‍රියාවට නඟන්න.

භූමිය අවිධිමත් ලෙස පරිහරණය කෙරෙන ආකාරය හා ඉන් ඇති වන ප්‍රතිවිපාක 3.3 රූපයෙන් දැක්වේ.

අවිධිමත් පරිහරණය

- මහා පරිමාණයෙන් කෘෂි බිම් ව්‍යාප්ත කිරීම.
- කඳු බෑවුම්වල වගා කිරීම.
- කෘෂි රසායනික ද්‍රව්‍ය බහුල ලෙස භාවිත කිරීම.
- උළු, ගඩොල් වැනි කටයුතු සඳහා මැටි කැපීම.
- ගංගාවලින් අසීමිත ලෙස වැලි ගොඩ දැමීම.
- හුණුගල් කැඩීම.
- මැණික් සඳහා අවිධිමත් ලෙස පොළොව කැණීම.

3.3 රූපය

භූමිය අවිධිමත් ලෙස පරිහරණය කිරීම හා ඉන් ඇති වන ප්‍රතිඵල

ක්‍රියාකාරකම්

1. ඔබ නිවස අවට වටපිටාවේ භූමිය ප්‍රයෝජනයට ගෙන ඇත්තේ කුමන කටයුතු සඳහා ද?
2. එම භූමි පරිහරණ ක්‍රම නිසා භූමියට සිදු වී ඇති හානි තුනක් සඳහන් කොට ඒවා අවමකර ගැනීම සඳහා ගත හැකි ක්‍රියාමාර්ග යෝජනා කරන්න.

ජලය

විවිධ අවශ්‍යතා ඉටුකර ගැනීම සඳහා භාවිතයට ගන්නා ජලය, ජීවීන්ගේ පැවැත්මට අත්‍යවශ්‍ය වූ ස්වාභාවික සම්පතකි. ජලය භාවිතයට ගන්නා විවිධ අවස්ථා 3.4 රූපයෙන් දැක්වේ.

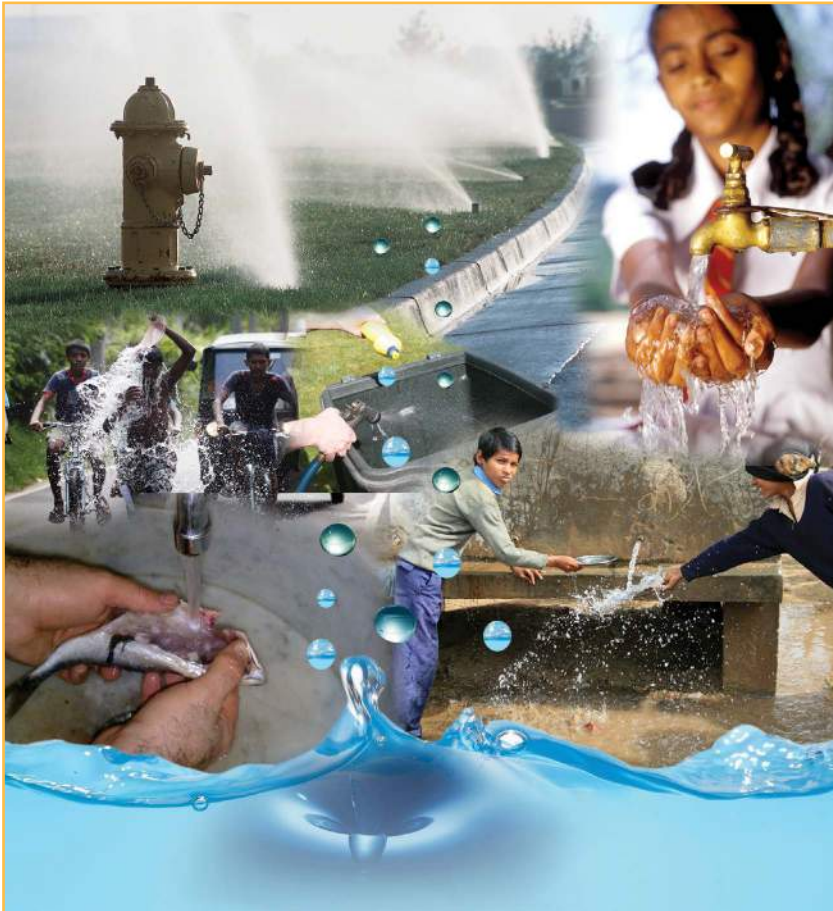
3.4 රූපය

ජලය භාවිතයට ගන්නා විවිධ අවස්ථා

ක්‍රියාකාරකම්

1. 3.4 රූපය නිරීක්ෂණය කර ජලය භාවිතයට ගන්නා අවස්ථා සඳහන් කරන්න.
2. ඔබ නිවැසියන් විවිධ අවශ්‍යතා සඳහා ජලය ලබාගන්නා ක්‍රම (මූලාශ්‍ර) සඳහන් කරන්න.
3. ජලය ප්‍රයෝජනයට ගැනීමේ දී ජල නාස්තිය සිදු වන අවස්ථා නිදසුන් සහිත ව දක්වන්න.

අවිධිමත් ලෙස ජලය පරිභෝජනයට ගන්නා ආකාරය 3.5 රූපයෙන් දැක්වේ. මෙලෙස ජලය අපතේ යාම නිසා නොයෙකුත් ගැටලු ඇති විය හැකි ය.

3.5 රූපය
අවිධිමත් ජල පරිභෝජන අවස්ථා

3.1 වගුව

ජලය හිඟවීමෙන් ඇති විය හැකි ගැටලු සහ ජල සම්පත තිරසාර ව පවත්වා ගැනීම (Sustainability) සඳහා ගත හැකි පියවර

ජලය හිඟවීමෙන් ඇති විය හැකි ගැටලු	ජලය තිරසාර ව පවත්වා ගැනීම සඳහා ගත හැකි පියවර
<ul style="list-style-type: none"> ● පානීය ජලය හිඟ වීම. ● ජීවිතයේ පැවැත්මට තර්ජනයක් වීම. ● කෘෂිකාර්මික හා කාර්මික කටයුතු අඩාල වීම. ● ලෙඩරෝග ව්‍යාප්ත වීම. ● පස නිසරු වීම. ● ජලවිදුලිබල නිෂ්පාදනය අඩාල වීම. 	<ul style="list-style-type: none"> ● නාස්තිය හා අපතේ හැරීමෙන් වැළකීම. ● අරපිරිමැස්මෙන් භාවිතය පිළිබඳ සැලකිලිමත් වීම. ● පානීය ජලය අපිරිසිදු කිරීමෙන් වැළකී සිටීම. ● වන වැස්ම ආරක්ෂා කිරීම හා ශාක සිටුවීමට පෙලඹවීම. ● ජල මූලාශ්‍ර ආරක්ෂා කිරීම හා දූෂණය වීම වැළැක්වීම. ● ජල සංරක්ෂණය කිරීමේ වැදගත්කම පිළිබඳ ව ජනතාව දැනුවත් කිරීම. ● ගෘහස්ථ ජල පරිහරණයේ දී අපතේ යන ජලය වෙනත් දෙයකට යොදවා ගැනීම. ● වැසි ජල ටැංකි භාවිතයට හුරු කිරීම.

ක්‍රියාකාරකම්

01. 3.6 රූපය නිරීක්ෂණය කොට ජල දූෂණය (water pollution) සිදුවිය හැකි ක්‍රම තුනක් ලියන්න.
02. ජල දූෂණය නිසා සිදු විය හැකි අහිතකර ප්‍රතිඵල තුනක් සඳහන් කරන්න.
03. ජල දූෂණය වැළැක්වීම සඳහා යෙදිය හැකි උපක්‍රම හතරක් ඉදිරිපත් කරන්න.
04. අවිධිමත් ජල පරිහරණය වළක්වාලීමට ඔබට අනුගමනය කළ හැකි ක්‍රියාමාර්ග දෙකක් ලියන්න.

විවිධ මානව ක්‍රියාකාරකම් නිසා ජලය දූෂණයට ලක්වන අවස්ථා 3.6 රූපයෙන් දැක්වේ.

ජල දූෂණය

3.6 රූපය
අවට පරිසරයේ ජලය දූෂණය වන අවස්ථා

වාතය

ඔබ අප කාගේත් පැවැත්ම සඳහා ජලය මෙන් ම වාතය ද අත්‍යවශ්‍ය සාධකයකි. වායුගෝලයේ පවත්නා වායුවර්ග අතරින් ශ්වසනයට අවශ්‍ය ඔක්සිජන් වායුවත්, ශාක වර්ධනයට අවශ්‍ය නයිට්‍රජන් වායුවත් වඩාත් වැදගත් වේ. විවිධ මානුෂ ක්‍රියාකාරකම් නිසා අප අවට ඇති වායුව දූෂණය වෙමින් පවතී. 3.7 රූපය බලන්න. එලෙස වායුව දූෂණය වීමේ ප්‍රතිඵල මිනිසාට පමණක් නොව සතුන්ට හා ශාකවලට ද අහිතකර ලෙස බලපානු ලැබේ.

වායු දූෂණය (Air pollution)

3.7 රූපය
වායුව දූෂණය වන අවස්ථා

ක්‍රියාකාරකම්

01. 3.7 රූපය නිරීක්ෂණය කොට වායුව දූෂණයට ලක්විය හැකි අවස්ථා නම් කරන්න.
02. දූෂිත වායුව (polluted air) ආශ්වාස කළ විට ඔබට අත්විඳීමට සිදු වන අපහසුතා සඳහන් කරන්න.

වායු දූෂණය නිසා ඇති වන ප්‍රතිඵල

වායු දූෂණය නිසා ඇති වන අහිතකර ප්‍රතිඵල දෙකක් පහත දැක්වේ.

1. ශ්වසන පද්ධතිය ආශ්‍රිත රෝග ඇති වීම
 - කැස්ස
 - පෙණහලු පිළිකා
 - ජීනස
 - ඇඳුම
 - තද හිසරදය
2. අම්ල වැසි ඇති වීම
 - ජලය දූෂණය වීම
 - ජලජ ජීවීන් විනාශ වීම
 - වන විනාශය
 - පසට හානි සිදු වීම

පැවරුම්

01. ඔබගේ නිවස හා පාසල අවට පරිසරයෙහි භූමිය, ජලය හා වායුව දූෂණය කෙරෙන මානව ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳ ව තොරතුරු රැස් කර පහත වගුව සම්පූර්ණ කරන්න.

ස්වාභාවික පරිසරයේ මූලිකාංග	අවිධිමත් මානව ක්‍රියාකාරකම්	එහි ප්‍රතිඵල	හානිය/දූෂණය අවම කරගැනීමට ගත හැකි ක්‍රියාමාර්ග
භූමිය ජලය වායුව			

02. භූමිය, ජලය, වායුව දූෂණය වීමෙන් වළක්වා ගැනීම හා සංරක්ෂණය කිරීම යන තේමා යටතේ පෝස්ටර් නිර්මාණය කොට පාසල් භූමිය තුළ ප්‍රදර්ශනය කරන්න.

බලශක්තිය (Energy)

උදෑසන අවදි වූ මොහොතේ සිට විවිධ කාර්යයන් ඉටුකර ගැනීමට අපි විවිධ බලශක්ති ප්‍රභව භාවිත කරන්නෙමු. ආහාර පිළියෙල කිරීම, පවිත්‍ර කිරීම, සන්නිවේදන උපකරණ භාවිතය, ආලෝකය ලබාගැනීම, ප්‍රවාහනය ආදී කාර්යයන් රැසකට බලශක්තිය උපකාරී වේ. අප ලබාගන්නා සියලු ම බලශක්තිවල මූලික ප්‍රභවය වන්නේ සූර්යයා ය.

අතීතයේ දී මිනිසා තම කාය ශක්තිය ද පසුව සත්ත්වයින් ද විවිධ කාර්යයන් කිරීමට උපයෝගී කරගෙන තිබේ. මිනිසා සහ සත්ත්වයින් එම කාර්යයන් කිරීමට අවශ්‍ය ශක්තිය ආහාර මගින් ලබාගන්නා අතර යන්ත්‍ර සූත්‍රවලට අවශ්‍ය ශක්තිය, ඉන්ධන, විදුලිය හෝ වෙනත් ක්‍රම මගින් ලබාගනී.

බලශක්ති ඉල්ලුම ඉහළ යාමට හේතු

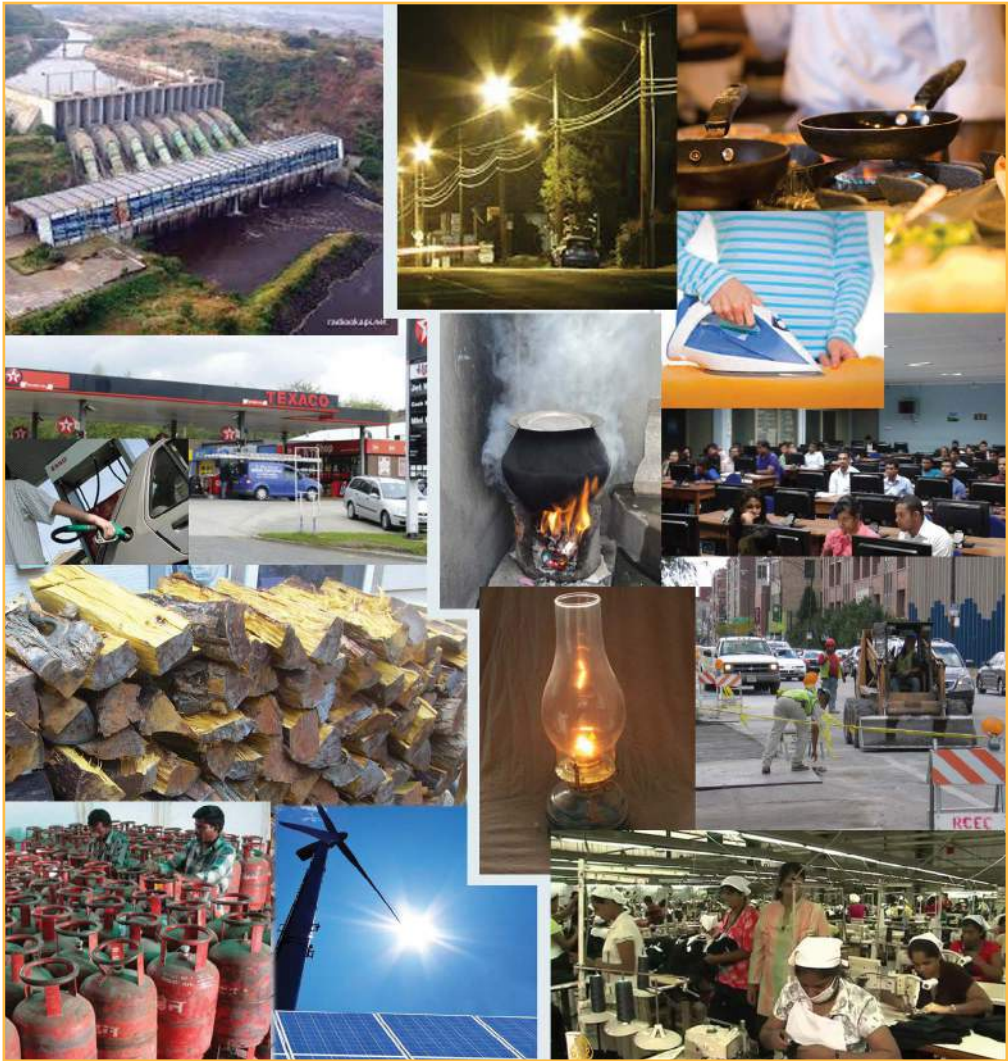
- ජන සංඛ්‍යාව වැඩි වීම
- පාරිභෝගික අවශ්‍යතා ඉහළ යාම
- කාර්මික කටයුතුවල වර්ධනය
- ප්‍රවාහන දියුණුව
- ජීවන තත්ත්වය උසස් වීම

ඔබගේ නිවසේ ද විවිධ කාර්යයන් සඳහා ජල විදුලිය (hydroelectricity), ඛනිජ තෙල් (mineral oil), ස්වභාවික ගෑස් (natural gas), සූර්ය ශක්තිය (solar power) (සූර්ය කෝෂ - solar cells) හා දූව වැනි බලශක්ති ප්‍රභව භාවිත කිරීමට පුළුවන. නිවසේ අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීම සඳහා බලශක්තිය පරිහරණය කිරීමේ දී එය ඉතාමත් කාර්යක්ෂම ව හා ක්‍රමවත් ව අරපිරිමැස්මෙන් කිරීමට පුරුදු විය යුතු ය.

නිවසේ බලශක්තිය පරිහරණය කිරීමේ දී,

- අවශ්‍ය තැනට හා අවශ්‍ය අවස්ථාවට පමණක් විදුලි පහන් දැල්වීම.
- වඩාත් කාර්යක්ෂමතාවක් ලබාදෙන විදුලි පහන් භාවිත කිරීම. (ප්‍රසංහිත ප්‍රතිදීප්ත විදුලි පහන (Compact Fluorescent Lamp - CFL) , ආලෝක විමෝචක ඩයෝඩය (Light Emitting Diode - LED) වැනි විදුලි පහන්)
- ශීතකරණය භාවිතයේ දී දෙර අරින වාරගණන සහ දෙර හැර තැබීමේ කාලය හැකි තරම් අඩු කිරීම.
- හැකි සෑම විට ම මැදීමට අවශ්‍ය රෙදි එකවර මැද ගැනීම.
- තාපය අපතේ නොයන දර ලිප් භාවිතය
- ආහාර පිසීමෙන් පසු ලිප නිවා දැමීම (දර ලිප)
- ගෑස් ලිප භාවිතයේ දී ඒ සඳහා සකස් කරන ලද විශේෂිත භාජන භාවිත කිරීම
- වාහන භාවිතයේ දී ඉන්ධන අරපිරිමැස්ම සඳහා සැලසුම් සහගත ව කාර්යයන් කිහිපයක් එකවර සිදු කර ගැනීම.

3.8 රූපයෙන් විවිධ බලශක්ති ප්‍රභවයන් ද බලශක්තිය යොදාගන්නා විවිධ අවස්ථා ද දැක්වේ.

3.8 රූපය

විවිධ බලශක්ති ප්‍රභව සහ බලශක්තිය යොදාගන්නා අවස්ථා

ක්‍රියාකාරකම්

01. 3.8 රූපයෙන් දැක්වෙන බලශක්ති ප්‍රභව, ප්‍රයෝජනයට ගන්නා අවස්ථා එම රූපයෙන් තෝරා ලියන්න.
02. ඔබ නිවසේ විවිධ කාර්යයන් සඳහා භාවිත කරන බලශක්ති ප්‍රභව නම් කරන්න.
03. එම බලශක්ති ප්‍රභව භාවිතයේ දී අපතේ යන අවස්ථා සඳහන් කරන්න.

බලශක්තිය අරපිරීමැස්මෙන් භාවිත කිරීම

60W විදුලි බල්බයක් මගින් අප ලබාගන්නා ආලෝකය නිවැරදි ප්‍රමිතියට අනුව නිෂ්පාදනය කරන ලද 11W CFL බල්බයක් මගින් ලබාගත හැකි ය. 60W බල්බ පහක් වෙනුවට 11W CFL බල්බ පහක් යෙදුවහොත් 245W විදුලිය ඉතිරි වේ.

3.9 රූපය

ප්‍රසංහිත ප්‍රතිදීප්ත විදුලි පහන (CFL බල්බය)

100W විදුලි බල්බයක් මගින් ලබාගන්නා ආලෝකය නිවැරදි ප්‍රමිතියට අනුව නිෂ්පාදනය කරන ලද 9W LED බල්බයකින් ලබාගත හැකි ය.

3.10 රූපය

ආලෝක විමෝචක ඩයෝඩය (LED බල්බය)

දර අඩුවෙන් යොදා ගනිමින් ආරක්ෂාකාරී ව පහසුවෙන් මෙන් ම කඩිනමින් ඉවුම් පිහුම් කිරීමට කාර්යක්ෂම දර උදුන උපකාරී වේ.

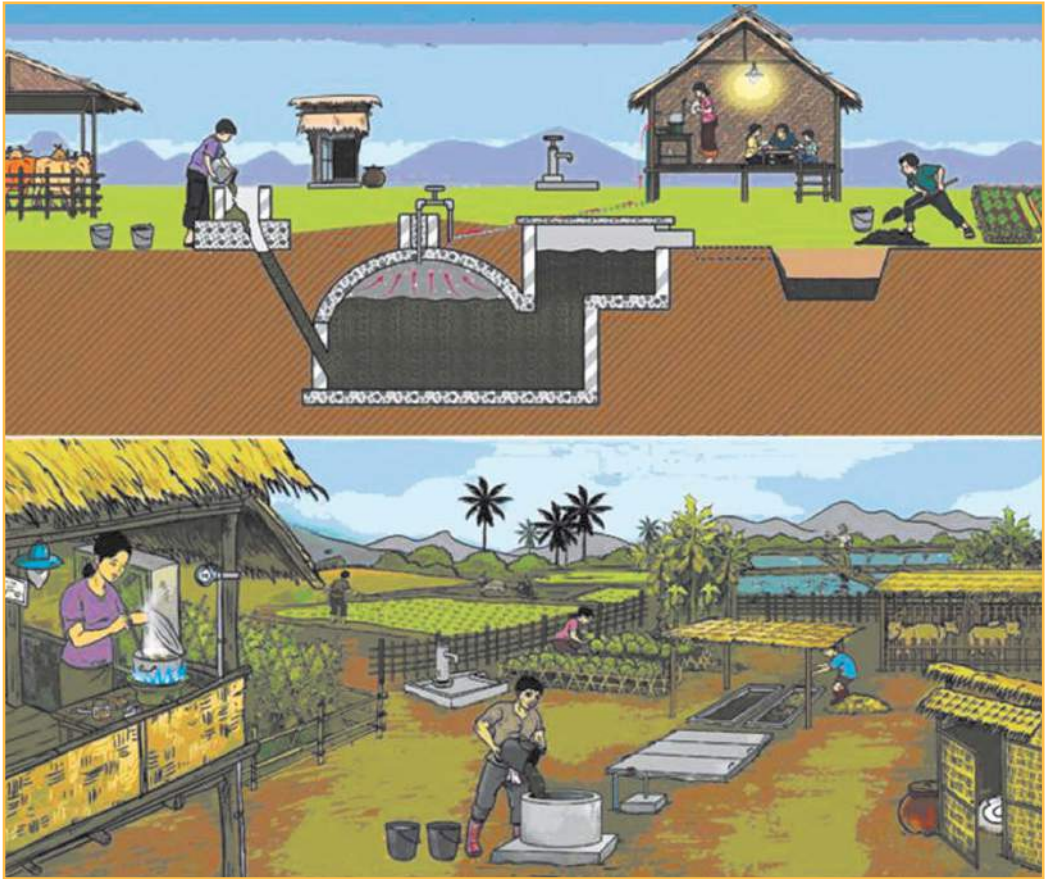

3.11 රූපය

කාර්යක්ෂම දර උදුනක්

බලශක්ති අවශ්‍යතා සඳහා වැදගත් වූ විකල්ප ශක්තියක් ලෙස ජීව වායුව (Bio-gas) හැඳින්විය හැකි ය. අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය කරමින් ගෘහස්ථ පරිභෝජනය සඳහා සකස් කර ගත් ජීව වායු ඒකකයක් (bio-gas unit) 3.12 රූපයෙන් දැක්වේ. මුළුතැන්ගෙයින් ඉවතලන අපද්‍රව්‍ය, නිවස අවට පරිසරයේ ඇති සැල්වීනියා, දිය හබරල, ග්ලිරිසිඩියා (Gliricidia) වැනි ශාක වර්ග කුඩාවට කපන ලද පිදුරු, ගොම දියර වැනි දේ, ඒ සඳහා භාවිත කළ හැකි ය.

මෙම ජීව වායු ඒකකයෙන් නිවසට විදුලිය මෙන් ම වරින් වර ඉවත් කරන අපද්‍රව්‍ය ගෙවත්තේ එළවළු කොටුවට සාරවත් පොහොරක් ලෙස ද භාවිත කළ හැකි වේ.

3.12 රූපය

ජීව වායු ඒකකයක් සහ එයින් ලබා ගත හැකි ප්‍රයෝජන

සූර්ය කෝෂ මගින් සූර්ය ශක්තිය අවශෝෂණය (absorption) කර එයින් බලශක්තිය නිපදවා නිවසේ බලශක්ති අවශ්‍යතා සපුරාගත හැකි ය. මේ සඳහා දැරීමට සිදුවන මූලික වියදම අධික වුව ද සෙසු බලශක්ති භාවිතයේ දී මෙන් පරිසර හානි සිදු නොවේ.

3.13 රූපය
සූර්ය කෝෂ

ක්‍රියාකාරකම්

1. පහත සඳහන් ප්‍රකාශ හරි නම් ✓ ලකුණ ද වැරදි නම් × ලකුණ ද යොදන්න.
 1. අපද්‍රව්‍ය ප්‍රයෝජනයට ගෙන ජීව වායු උත්පාදනය කළ හැකි ය.
 2. ජීව වායුවෙන් නිවසට ආලෝකය ලබාගත හැකි වුව ද ඉවුම් පිහුම් කළ නොහැකි ය.
 3. ජීව වායු ජනකයකින් ඉවත් කරන අපද්‍රව්‍ය ගෙවත්තේ එළවළු කොටුවට දැමීම නුසුදුසු ය.
 4. විදුලි බල්බ ගණනාවකට එක ම ස්විචයක් භාවිත කිරීමෙන් විදුලි නාස්තිය අවම කර ගත හැකි ය.
 5. විදුලි බිල අඩු කර ගත හැකි ක්‍රමයක් ලෙස ප්‍රසංහිත ප්‍රතිදීප්ත විදුලි පහන් (CFL) දැල්වීම කළ හැකි ය.
 6. බොරතෙල් ආශ්‍රයෙන් පෙට්‍රල්, ඩීසල් මෙන් ම ගෑස් ද ලබා ගැනීමට පුළුවන.

- විදුලි බලබ/රූපවාහිනිය/ලිපි භාවිත කිරීමේ දී ඒ සඳහා යොදාගත හැකි විකල්ප බලශක්ති නම් කරන්න.
- ඔබ නිවසේ පාවිච්චි කරන විදුලිය පිරිමසා ගැනීම සඳහා ඔබට සහ ඔබගේ පවුලේ සාමාජිකයන්ට අනුගමනය කළ හැකි ක්‍රියාමාර්ග තුනක් සඳහන් කරන්න.

පැවරුම්

වේලාව	ප.ව 3.30 - ප.ව 6.00				ප.ව 6.00 - ප.ව 9.00				ප.ව 9.00 - ප.ව 10.00						
	දැවු විදුලි බුබුළු සංඛ්‍යාව	රූපවාහිනී යන්ත්‍රය ක්‍රියාත්මක කළ කාල සීමාව	විදුලි ඉස්ත්‍රික්කය භාවිත කළ කාල සීමාව	විදුලි පංකාව ක්‍රියාත්මක කළ කාල සීමාව	ආහාර සකස් කිරීමේ උපකරණ භාවිත කළ කාල සීමාව	දැවු විදුලි බුබුළු සංඛ්‍යාව	රූපවාහිනී යන්ත්‍රය ක්‍රියාත්මක කළ කාල සීමාව	විදුලි ඉස්ත්‍රික්කය භාවිත කළ කාල සීමාව	විදුලි පංකාව ක්‍රියාත්මක කළ කාල සීමාව	ආහාර සකස් කිරීමේ උපකරණ භාවිත කළ කාල සීමාව	දැවු විදුලි බුබුළු සංඛ්‍යාව	රූපවාහිනී යන්ත්‍රය ක්‍රියාත්මක කළ කාල සීමාව	විදුලි ඉස්ත්‍රික්කය භාවිත කළ කාල සීමාව	විදුලි පංකාව ක්‍රියාත්මක කළ කාල සීමාව	ආහාර සකස් කිරීමේ උපකරණ භාවිත කළ කාල සීමාව
දිනය සඳුද අඟහරුවාද බදද බ්‍රහස්පතින්ද සිකුරාද සෙනසුරාද ඉරිද															

ඉහත වගුව උපයෝගී කරගෙන ඔබගේ නිවසේ විදුලිය පරිහරණය කරන අවස්ථා සටහන් කරන්න. ඔබ රැස් කරගත් තොරතුරු උපයෝගී කරගෙන ක්‍රියාකාරකම්වල යෙදෙන්න.

- ඔබගේ නිවසේ වැඩි වශයෙන් භාවිත කරන විදුලි උපකරණය කුමක් ද?
- වැඩි ම කාල සීමාවක් භාවිතයට ගෙන ඇති විදුලි උපකරණ, කාල සීමාව අනුව අනුපිළිවෙළින් ලියන්න.
- ඔබගේ සටහනට අනුව නිවසේ විදුලි උපකරණ පරිහරණය කිරීම පිළිබඳ ඔබට ඉදිරිපත් කළ හැකි වෙනත් කරුණු මොනවා ද?

4. ඔබ නිවසේ භාවිත කරන වෙනත් බලශක්ති වර්ග මොනවා ද?

5. නිවසේ විදුලිය පිරිමසා ගැනීම සඳහා ඔබට ඉදිරිපත් කළ හැකි යෝජනා මොනවා ද?

අපද්‍රව්‍ය (waste materials) බැහැර කිරීම

නිවසේ දී මෙන් ම නිවස හා පාසල අවට පරිසරයෙන් ද අප ඉවතලන ද්‍රව්‍ය බොහෝ ය. ඒවා අපද්‍රව්‍ය ලෙස හැඳින්වේ. එම අපද්‍රව්‍ය ජනනය වන මූලාශ්‍ර අනුව ගෘහස්ථ, කෘෂිකාර්මික හා කාර්මික ලෙස වර්ග කළ හැකි ය. මෙම අපද්‍රව්‍ය ගෙවත්තේ යම් තැනක එකතු කර තැබීමට හෝ වල දැමීමට හෝ කුණු ගොඩකට දැමීමට බොහෝ විට අප පුරුදු ව සිටින්නෙමු. එහෙත් දිරාපත් නොවන අපද්‍රව්‍ය එසේ බැහැර කිරීම පරිසරයට අහිතකර වේ. ජනසංඛ්‍යාව අධික වීමත්, ඉඩකඩ සීමිත වීමත් නිසා නාගරික පරිසරය තුළ අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීම ගැටලුවක් වී තිබේ. අපද්‍රව්‍ය අනිසි ලෙස බැහැර කිරීමෙන් නිවස අවට පරිසරයේ භූමිය, ජලය සහ වායුව දූෂණය වේ. එමගින් සිදු වන හානිය වළක්වා ගැනීම කෙරෙහි අපගේ අවධානය යොමුවිය යුතු ය. ඒ සඳහා,

- භාවිතයට ගත හැකි ද්‍රව්‍ය නැවත භාවිතයට ගැනීම. (Reuse)
නිදසුන් :- පෙළපොත්, ඇසුරුම් පෙට්ටි (අයිස්ක්‍රීම් වැනි), වීදුරු බෝතල් යනාදිය
- ප්‍රතිචක්‍රීකරණය (Re-cycle) - පොලිතින්, ප්ලාස්ටික් වැනි දිරාපත් නොවන අපද්‍රව්‍ය එක්රැස් කර, වර්ග කර, ප්‍රතිචක්‍රීකරණ ආයතනවලට බාරදීමෙන් ආදායමක් ලබාගැනීම සහ ඒවායින් නැවත භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය කිරීම.
- නොදිරන ද්‍රව්‍ය අවම වශයෙන් භාවිතයට ගැනීම. (Reduce)
නිදසුන් :- පොලිතින් ඇසුරුම් මලු, ප්ලාස්ටික් භාණ්ඩ යනාදිය
- ඉවතලන අපද්‍රව්‍ය භාවිතයට ගෙන විවිධ නිර්මාණ තනාගැනීම.
නිදසුන් :- පොල්කටු - පොල්කටු හැඳි, විසිතුරු භාණ්ඩ
විදුලි බුබුළු - ලාම්පු
රෙදි කැබලි - පාපිසි, කුෂන් කවර
- මුළුතැන්ගෙයින් ඉවතලන අපද්‍රව්‍ය, කෘෂිකාර්මික අපද්‍රව්‍ය, කොළරොඩු යනාදිය යොදා ගනිමින් ජීව වායු ඒකකයක්, කොම්පෝස්ට් පොහොර වලක් සකස් කිරීම.

- අවශ්‍ය ප්‍රමාණයට සහ රුචියට ගැලපෙන පරිදි ආහාර සකස් කර ගැනීමෙන් අපද්‍රව්‍ය ලෙස ඉවතලන ආහාර ප්‍රමාණය අඩු කර ගැනීම. එමගින් පවුලේ ආර්ථික තත්ත්වය ද යහපත් මට්ටමක පවත්වා ගැනීමට හැකි වේ.
- අපද්‍රව්‍ය නිසිපරිදි බැහැර කිරීම

3.14 රූපය
අපද්‍රව්‍ය නිසි පරිදි බැහැර කිරීම

ක්‍රියාකාරකම්

1. ඔබ නිවස හා අවට පරිසරයෙන් ඉවතලන ද්‍රව්‍ය ඇතුළත් ලේඛනයක් පිළියෙල කරන්න. ඒවා පහත සඳහන් කාණ්ඩ යටතේ වර්ග කරන්න.

ගහස්ථ අපද්‍රව්‍ය	කෘෂි අපද්‍රව්‍ය	කාර්මික අපද්‍රව්‍ය

2. ඉහත සඳහන් අපද්‍රව්‍ය දිරාපත් වන හා දිරාපත් නොවන අපද්‍රව්‍ය ලෙස වෙන් කරන්න.

